

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

עב.

עין משפט
גור מצודה

לא א מיי מיי מיי מהלכות
גיטת הלכה מ ופי"ג
מהלכות שמיטה הל' ג
וי"ג בכ"מ:

(א) פקדים טב. מולין טו:
ו.ו. קמא. זכתי ל.ל.
(ב) מולין טו: וי"ג ריש ב.
(ג) ריש' ד' (ז) ושליל
(ד) א' א' לוחא כפי"א.
(ה) א' א' לוחא כפי"א.
(ו) א' א' לוחא כפי"א.
עמד דנין וז"ל חייב אהיה
לימן ויכול להוריש נכסיו.
השקת מחילתפי גרסאות.
(ז) אפי' לא עמד דנין וז"ל
טריה דהכא אריי בלל
עמד דנין. השקת מחילתפי
גרסאות. (ח) ואשפי"ג יליף
מחילת דשדור מקרינן
שפיט. השקת מחילתפי
גרסאות. (ט) שקדש שגביה
לאחר העמדה דנין היטה
שלא נהורה קנסא ומשגביה
היה שלא ע"י קנס.
השקת מחילתפי (י) שרי
מהה שפיטא נהרה. השקת
מחילתפי.

דלא אכלי כשרא דסורא. לא דקדקמי טעמו של דברי: ומאי
שנא סיפא. כיון דרשא אפי' לא עמד דנין (א)קאמר רחמנא[דחמשה
בקר ואפי' חמשה חלאי בקר סיפא כשמת אביו ואחר כך טבח
ומכר למה לא יטלם לאחיו את חלקם: ועצמו. כולו משמע: ש"מ.
מדקמי מתניתין[השוחט מולין בעורה
חייב: אינה לשחיטה אלא לבסוף.
הלך כל כמה דטבח דמריה קא
טבח ובגמר שחיטה הוא דמימסקר
בהנהא: כגון ששטע מיטעט סימנין
כחון וגמרן כפניס. ארי[השלימן לרוב
דבגמר טביחה הוא דלימסקר ועד
השמה דמריה קא טבח: אינה
לשחיטה. אין שחיטה נקראת אלא
לבסוף. ונקפא מינה לענין המשב
דמקדש חון למקום או חון לזמן
או משב שלל לשמן אינה המשב
לא"כ חישב כסוף שחיטה: מפחילה
ועד סוף. וכל כמה דחשיב היא
מחשבה: מולין ששטעו בעורה.
פלוגתא היא במסכת קדושין (דף
נ"ח.) אי דאורייתא היא אי דרבנן:
דלא

דלא אכלי בשרא דתורא ואלא מאי שנא
רישא ומאי שנא סיפא א"ל רישא קרינא
ביה וטבחו כולו באיסורא סיפא לא קרינא
ביה וטבחו כולו באיסורא: השוחט ונמצאת
טריפה וכו': א"ל רב חביבי מחזנאה לרב
אשי ש"מ (א) אינה לשחיטה אלא לבסוף דאי
ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דשחט
בה פורתא אסרה אויך לא דמריה קא טבח
א"ל רב הונא בריה דרבא כי קא מחייב
ואטחו כולו בעינן וליכא אלא קשיא א"ל
הכי אמר רב גמרא משכמה דרבא כגון
ששחט מוקצת סימנין בחוץ וגמרן בפנים
איכא דמתני לה אהא (א)ר' שמעון משום
דרבי לוי סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף
ור' יוחנן אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף א"ל רב חביבי מחזנאה לרב
אשי לימא קסבר רבי יוחנן "חולין" שגשחטו בעורה לאו דאורייתא
דא

לדאריי בלל עמד דנין כמו נסיפא
לדין חילוק בין רישא לסיפא אלא
דנרישא טבח ואח"כ מת אביו ונסיפא
מת אביו ואח"כ טבח ולמאי דס"ל
מעיקרא לרב נחמן ולא חמשה חלאי
נקר לא מוקף כשעמד דנין אלא
משום דלא יליהו ה' חלאי נקר אס
קם לבניו והקשה ריב"ז דנריש
נערה שנתפתחה (במנזר דף מכ: וסס)
אמרין פי קאמרין ממונה הו
להוריש לבניו בשאר קנסות והסת
הו פי' משום שעמד דנין אכל לא
עמד דנין משמע כולה שמעמא דלא
מזי להוריש וי"ל דרבא ורב נחמן
דהכא לית להו סגיגא דהסת דס"ל
דיכול להוריש בשאר קנסות אע"ג
שלא עמד דנין נהיה דקנס של אונס
ופימיו אין יכול להוריש בשום ענין
דקדמי במתני דהסת היינו משום
דאוחו דבר שהקנס יולא ממנו דהיינו
הנתח אין יכול להוריש לבניו כדאמרין

התם אוחס לבניס ולא נזמיכס לבניס אכל ממון דהכא שהכפל ד' וה' יולאין ממנו דהיינו בהמה הוא מוריש לבניו לפיכך זה הקנס
מוריש לבניו ועוד נראה לר"י דרבא ורב נחמן דהכא לא פליגי אסגיגא דרבה ואביי דפרק נערה (סס.) דמייירי הכא כולה מתניתין
כשעמד דנין ואמרו ליה חייב אתה ליתן לו דכ"ג אדם מוריש לבניו קנס כיון דא"ל חייב אתה ליתן לו ולא שייך השתא למפיק
ארשא לפלוג בדדייה בטבח ומכר בחיי אביו בין עמד דנין ללא עמד דניחא ליה למתני כולה בעמד דנין דתו לא הו קנס דאפי"ה
בסיפא מת אביו ואח"כ טבח דפטור משום דבעינן טבחו כולו באיסורא וליכא ומידוש זה אינו יכול להשמיענו אלא במת אביו ואח"כ
טבח ומכר אכל מעיקרא דסבירא ליה חמשה בקר אמר רחמנא ולא חמשה חלאי בקר והיינו טעמא דמפטר נסיפא פירך שפיך דלפולוג
וליתני דדייה כמה דנריש אמריש כשעמד דנין ואמר לו לא תן לו אכל לא עמד דנין פירוש שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה
מפרש דבכל קנס אדם מוריש לבניו (א)והיה דפרק נערה (סס) לענין קרבן שבועה אריי כמו שמוכח מחילת הסגיגא דלענין קרבן שבועה
אביו שלא אמר לו לא תן לו אלא חייב אתה לו אס כן בהננס נקט נסיפא מת אביו ואחר כך טבח דבזה הענין אפי' טבח ואחר כך
מת נמי וקנס נראה דוחק פירוש זה דמאחר דמועלת העמדה דנין דחייב אתה ליתן לו לענין ששבו כאלו וזה שיכול להוריש לבניו
אס כן גם לענין זה חושיל שיהשוב כאלו נחמייב לאחיו ה' בקר שלמים שמכח האב הוא מתחייב לשלם לאחיו ולא מכחם ור"י הלך
מפרש דבכל קנס אדם מוריש לבניו (א)והיה דפרק נערה (סס) לענין קרבן שבועה אריי כמו שמוכח מחילת הסגיגא דלענין קרבן שבועה
שאל אביו לרבה ועל זה השיבו כי קאמינא ממון הו' לרבי שמעון להחייב עליו קרבן שבועה להורישו לבניו שאס מת ומצטוהו אחר
מימת אביהם קנס שהיה חייב לאביו והעמידן דנין ונחמייבם לו דנין וכפר ונשבע ואחר כך הודה והואיל ואגלאי מילתא דנשעת
שפול ליד היורשים כבר היה ממון אכל אביהם שהרי כבר עמד עליו דנין ונחמייב לו ולא היה יכול להודות ולהפטר מהן אס כן
לגבי ידיהו אין עקרו קנס הו"ל דומיא דפקדון דקרא ומחמייב עליו קרבן שבועה אכל אס לא עמד דנין אפי"ש שהיורש יורשו מכל
מקום אין דומיא דפקדון ולא מחייב בטעמו קרבן שבועה אפי' העמידהו דנין ומחמייב להו דנין ואחר כך עמה כשמתצוהו כבר נשבע
והודה שהרי עיקרו קנס והא דאמר בזה הכי דליטריין קרא ויחש לעמדה דנין ובגרה ואחר כך מתה דהסת כי קא ירית מינה
קא ירית (א)מכל מקום אין דומיא דפקדון אפי"ש ע"י ירושה נא ליד האב עכשו והואיל ותחילמו קנס לבניו ידיה ודדיה (א)אפי' מתה אחר
שגרה עיקרו קנס מיקרי לבני האב ולא מחמייב קרבן שבועה ואס תאמר דפרק אלו נערות (סס דף נח: וש ד"ה יט) דקבעי יט בגר בקבר
ופקע אב או אין בגר ולא פקע אב ואמאי פקע אב כשיש בגר בקבר נהי דלין לו מכחו יהיה לו מתח ירושה שירש את בנו כיון דקנס
נמי בר ירושה הוא יש לומר דהסת אין יכול לזכות מכה שהנת לא יהיה ראויה לזכות בו מעולם (א) ואס תאמר וכי צעי מעיקרא יש
בגר בקבר ודבנה הו' היאך יכול להיות של בנה הלא אינה יכולה להוריש דקאמר צעיה בתרייתא יש בגר בקבר ופקע אב יש
לומר דבעיה קמייתא הו"ל צעיה ופגס דהו' ממונא ומורשת שפיר לבנה אע"ג דבזוית ופגס איתקש לקנס כדמתן דפרק נערה (סס דף
מ"ח:) לא הספיקה לעמוד דנין עד שמת האב הרי הן של עצמה משמע דאנושח ופגס נמי קאי מדקמי הרי הן לשון רביס היינו דוקא
לענין גביית האב איתקש לקנס כדכתיב ומתן האיש השוכב עמה לאחי הנערה חמשים וגי' ודרשינן הגאח שבינה 'י מכלל דאיכא
בזושת ופגס ואית דריש תחת אשר עינה מכלל דאיכא בזושת ופגס אכל הכא נהי דמפטר המאנס מן הקנס לפי שאין יכולה להוריש שלא
זכתה בו מבזושת ופגס דהו' ממונא לא מפטר: דא"י ישנה ששויבה בתחילה ועד סוף מבי שחיים פורתא בו'. ממאי דחייב רחמנא
חולין בעורה ואשחוי חון לא מזי למפקד אי ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף מבי שחיים פורתא אסרה ואיך מחתך עפר בעלמא
הוא אע"ג דליכא לממור דמחייב אהוא פורתא כמו שאפרש בסמוך דכיון דאין שס פסול אחר אלא דשחוי חון לבדו איכא למימר
דכתיב חייב רחמנא אכל כשיש פסול אחר עמו או יש לפטור אפילו למי"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דבסוף שחיטה הו' כמחתך עפר
בעלמא: כ"י קבחייב אהוא פורתא מחייב. תימה כיון דסוף השחיטה פוסלת אין לו להחייב אפורתא קמא אפילו למי"ד ישנה לשחיטה
מתחילה ועד סוף דממשע כפי"ד דחולין (דף טו:) דפרין מההיא דאריע נה פסול בשחיטה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה אין
גימלחא בגדים בהארה קודם פסולה מטמאה בגדים לאחר פסולה אין מטמאה בגדים ואי אמרת ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף
יפולוג נמי בשחיטה ומשני נתקלקלה בשחיטה קאמרת כיון דנתקלקלה בשחיטה לבסוף איגלאי מילתא למפרע דמעיקרא לאו שחיטה
היא כלל ואוחו קלקול מפי"ד ר"ת דלאו דוקא נתקלקלה בגוף השחיטה כגון נחר ומעקר אלא אפי' נתקלקלה ע"י מלאכה שעשת בשעת
שחיטה דומיא דאריע נה פסול בהארה דמייירי בפסול מלאכה דלא לאו הכי אבתי תקשה לו יפולוג נמי בשחיטה בפסול מלאכה
אלמא משמע התם דאפי' למי"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כשאריע פסול בצמנע אין מחילת השחיטה היינו דהכא נמי
היי"מ לאקשו ליה אלא בללו הכי מסלק ליה שפיר: ל"מא קסבר רבי יוחנן חולין שגשחטו בעורה לאו דאורייתא. ותקשה דדיה
לדידיה לאיהו גופיה אמר בפרק האיש מקדש (קדושין דף טו:) מולין שנשחטו בעורה דאורייתא וילין לה מקרא:

דף